

Gemeente Bergen

Aanvullend vleermuizenonderzoek Huize Kranenburgh te Bergen

Voor het uitbreiden van Huize Kranenburgh aan de Hoflaan 26 te Bergen ten behoeve van de huisvesting van een museumcentrum, heeft een natuurwaardenonderzoek plaatsgevonden. Uit dit onderzoek (BügelHajema Adviseurs, 2008) komt naar voren dat als gevolg van de plannen mogelijk verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernietigd en of verstoord. Hierdoor is aanvullend onderzoek noodzakelijk. Voorliggende notitie geeft de resultaten en bevindingen van dit aanvullend vleermuizenonderzoek weer.

Methodes

Het aanvullend onderzoek bestond uit drie avondinventarisaties, waarbij gebruik is gemaakt van een Peterson D240x ultrasounddetector. Met een Creative ZEN V zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Bat Sound Pro 3.31b. Alle veldbezoeken vonden plaats onder voor vleermuizen geschikte omstandigheden (zie tabel 1). Bij aanvang van de veldbezoeken is de bebouwing geïnspecteerd op de aanwezigheid van sporen (onder andere uitwerpselen) van vleermuizen. Het onderzoek is uitgevoerd volgens het protocol voor vleermuizeninventarisaties dat door het Netwerk Groene Bureaus is opgesteld (www.netwerkgroenebureaus.nl).

Tabel 1. Omstandigheden veldbezoeken

Datum	Zonsondergang	Start	Einde	Temperatuur	Wind	Bijzonderheden
07-04-2009	20.24 uur	20.00 uur	22.00 uur	10°C -> 9°C	Zwak	Vrijwel onbewolkt
09-06-2009	21.58 uur	21.30 uur	23.45 uur	14°C	Matig	Half bewolkt
30-06-2009	22.03 uur	21.45 uur	24.00 uur	18°C -> 10°C	Zwak	Bewolkt

Resultaten

De potentiële aanwezigheid van verblijfplaatsen had met name betrekking op de in de nieuwe aanbouw aanwezige open stootvoegen, welke vleermuizen de toegang kunnen verschaffen tot de achterliggende spouwmuur. Daarnaast konden verblijfplaatsen in de villa niet geheel worden uitgesloten. Met uitzondering van het verkennende veldbezoek (8 oktober 2009), dat in het kader van het natuurwaardenonderzoek is uitgevoerd, zijn geen sporen van vleermuizen aangetroffen. Tijdens het verkennend veldbezoek werd op een van de vensterbanken aan de voorzijde van de villa enkele uitwerpselen van dwergvleermuizen aangetroffen.

Gedurende de eerste avondinventarisatie (7 april 2009) werden twee vleermuissoorten waargenomen. De eerste vleermuis, een gewone dwergvleermuis, verscheen om 20.53 uur. Deze vloog door de achtertuin. Gedurende de rest van de avond werd nog driemaal een door het plangebied vliegende gewone dwergvleermuis waargenomen (21.01, 21.02 en 21.09 uur). Om 20.56 uur vloog een laatvlieger over het gebouw. Later op de avond kwam nog vijfmaal een

laatvlieger voorbijvliegen (21.09, 21.19, 21.23, 21.28 en 21.35 uur). Zowel gewone dwergvleermuizen als laatvliegers hadden geen eenduidige vliegrichting.

Gedurende de tweede avondinventarisatie werden drie vleermuissoorten waargenomen. De eerste vleermuis, een gewone dwergvleermuis, werd om 22.15 uur waargenomen. Deze vloog in oostelijke richting over het gebouw. Om 22.26 en 22.36 uur werd nogmaals een voorbijvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen. Gedurende de rest van de avond werden nog enkele malen voorbijvliegende solitaire gewone dwergvleermuizen waargenomen. Om 22.39 uur werd de eerste laatvlieger waargenomen. Deze vloog in noordelijke richting voorbij. Tot slot werd om 22.56 uur nog een voorbijvliegende ruige dwergvleermuis gehoord. Aan het einde van de inventarisatie, rond 23.45 uur, vielen er een paar druppels motregen. Dit heeft echter geen invloed gehad op de betrouwbaarheid van het onderzoek.

Gedurende de derde avondinventarisatie werden vier vleermuissoorten waargenomen. De eerste vleermuis, een rosse vleermuis, vloog om 22.31 uur hoog over het plangebied. Om 22.34 uur werd nogmaals een hoog overvliegende rosse vleermuis waargenomen. Om 22.33 uur verscheen de eerste laatvlieger die aan de voorzijde van het gebouw voorbijvloog. Van 22.40 uur tot 22.59 uur foerageerde een laatvlieger in de achtertuin. Van 23.00 uur tot 23.45 uur foerageerden vervolgens kort enkele malen een gewone dwergvleermuis en een laatvlieger in de achtertuin. Om 23.20 uur vlogen twee watervleermuizen laag boven de grond door de achtertuin. Na 23.45 uur werden geen vleermuizen meer gehoord.

Interpretatie

Op basis van de eisen die rosse vleermuis en watervleermuis aan hun verblijfplaats stellen, wordt een verblijfplaats van deze soorten niet in de bebouwing verwacht. Het gedrag van deze soorten tijdens de inventarisatie doet dit overigens ook niet vermoeden. De overige drie soorten gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger zouden qua eisen wel een verblijfplaats in het gebouw kunnen hebben. Het gedrag dat tijdens de inventarisatie van deze soorten werd waargenomen, doet dit echter niet vermoeden. Geen van de aanwezige vleermuizen toonde enige binding met de bebouwing.

Aangezien tijdens geen van de drie inventarisaties vleermuizen interesse toonden in het gebouw en tijdens het verkennende veldbezoek er ook geen directe aanleiding was om te veronderstellen dat er een verblijfplaats in het te slopen en verbouwen deel van het gebouw aanwezig was, kan worden gesteld dat hierin geen winter-, zomer-, kraam-, dan wel paarverblijf aanwezig is.

De uitwerpselen die tijdens het verkennende veldbezoek op een van de vensterbanken werd aangetroffen, zijn zeer waarschijnlijk afkomstig van een ruige dwergvleermuis die tijdelijk tussen de betreffende markies heeft gehangen. Ruige dwergvleermuis is een soort die in het najaar over grote afstand migreert. In het najaar verplaatst vrijwel de gehele populatie van Noord-, Midden- en Oost-Europa zich naar gematigde wintergebieden in westelijk Europa. Aan tussenkwartieren (tijdelijke verblijfplaatsen) worden veelal weinig eisen gesteld en waarnemingen van ruige dwergvleermuizen tussen markiezen komen vaker voor.

Conclusie

Op basis van het aanvullend onderzoek mag worden gesteld dat in het deel van Huize Kranenburgh waaraan ontwikkelingen plaatsvinden geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Aan de voorzijde van het gebouw, alwaar een tijdelijke verblijfplaats van een ruige dwergvleermuis is aangetroffen, worden geen ontwikkelingen voorzien. Er worden derhalve als gevolg van de plannen geen negatieve effecten op vleermuizen verwacht. Er is hierdoor geen ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet nodig.

Assen, 22 juli 2009